

---

## **ПАЙРОҶАИ ИБРАТБАХШ**

Ношир: Ҳайати тадорукот Санаи интишор: 17 Октябр, 2024 - 11:59

**«Миллате, ки омӯзгори асил надорад, ҳеҷ гоҳ ба ягон мартаба соҳиби мактабу китоб,  
илму маърифат ва олиму омӯзгор буданд, ҳастанд ва дар оянда низ хоҳанд монд».**  
**Эмомалӣ Раҳмон**

Мардони хирадманд, покҷавҳару неқмаҳзар ва неқбину росткор ҳамеша ва дар ҳар даври

## ПАЙРОҲАИ ИБРАТБАХШ

Интишори сомонаи «Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон»  
(<http://www.istilohot.tj>)

---

замон мавриди эҳтиром ва писанди ҳамагонанд. Зеро, онҳо бо пайкори созанда, хислату фазилатҳои хоси худ дар ҷомеа нодиру камназиранд. Аз зумраи ин гуна шахсиятҳо, устоди саодатманд Талабшо Азизов мебошад, ки ҳамчун омӯзгори варзида байни аҳли маорифи ноҳия соҳибмақом гаштааст. Он кас бо тамоми ҳастияш дилдодаи касби пуршарафи омӯзгорӣ мебошад.

Устод, Азизов Талабшо Азимович 20-уми март соли 1965 дар деҳаи Лухч, Ҷамоати Сағирдашт, ноҳияи Дарвоз дар оилаи деҳқон таваллуд шудааст. Овони тифливу даврони наврасии устод дар диёри биҳиштосои Лухч сипарӣ гардидааст. Номбурда, солҳои 1972-1980 мактаби 8-солаи рақами 15-и зодгоҳашро хатм намуда, солҳои 1980 то 1982 таҳсилро дар мактаби миёнаи умумии рақами 2-и ҷамоати Сағирдашт идома додааст.

Солҳои 1983-1985 дар қушунҳои дохилии собиқ Ҷумҳурии шуравии сотсиалистии Украина адои хизмат намуда, мисли дигар халқияту миллатҳои замони шуравӣ бо ифтихор савганди садоқат ба забон оварда, дар ҳимояи Ватан баҳри пойдорӣ ва ҳастии он, марзи кишварро ба қимати ҷон ҳифз намудааст.

Меҳри омӯзгорӣ, ки дар дили эшон аз хурдӣ маъво гирифта буд, соли 1985 таҳсилро дар Омӯзишгоҳи омӯзгории ноҳияи Рашт (Ғарм) оғоз намуда, ин даргоҳи илму маърифатро соли 1988 бо ихтисоси муаллими синфҳои ибтидоӣ бо муваффақият хатм намуда, ҳуди ҳамон сол фаъолияти меҳнатиашро дар МТМУ №20-и ноҳияи Нуробод (Комсомолобод) сар кардааст. Соли 1989 бо тавсияи роҳбарияти шуъбаи маорифи ноҳияи Дарвоз, ӯ фаъолияти минбаъдаи омӯзгориашро дар таълиму тадриси фарзандони диёраш роҳнамун сохтааст.

Лекин мавсуфро як чиз ором намегузошт, яъне роҳу равиши дарсгузари омӯзгори фанни таърих шодравон Аҳтам Ҷураҳонов, ки таъсири амиқаш расонида буди тухми меҳр ва муҳаббати пешаи омӯзгориро дар замиран дучанд менамуд, ҳамон лаҳза мақсад гузошт, ки муаллими ҳамин фан мешавад ва то охири нафас ба ташналабони роҳи дониш сабақ медиҳад. Ин орзуи деринаи устоди ростагор маҷрои худро пайдо намуду ба ҳадафи нақияш ҳам расид. Дар МТМУ рақами 15-и зодгоҳаш аз фанни дӯстдоштааш таърих ва ҳуқуқ дарс мегуфту пайваста, дар фукултети таърихи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон, ки яке аз донишгоҳҳои бонуфузтарини кишвар мебошад, таҳсили илм мекард. Дар ин даргоҳи илму маърифат бар зиммааш боз ҳам вазифаи пурмасъулияте вогузошта шуд. Кунун ӯро мебоист дар баробари омӯзиши фанни таърих, инчунин, ба таълими хонандагон низ аҳамияти аввалиндараҷа диҳад. Ҳадафи ин марди равшанзамир як буд, то мадор дар тан аст, ташналабони роҳи донишро таълим дода, ба роҳи илмомӯзи роҳнамунашон созад. Талошаашро дӯст медошту доим аз пайи ҷустуҷӯ буд.

Дар баробари фаъолияти омӯзгорӣ, пайваста дар озмуну семинар ва конференсҳо баромад намуда, маҳорату малакаи худро сайқал ва таҷрибаашро ғаний мегардонд. Ҳамин гуна талоши пайваस्ताш буд, ки пас аз чанд соли фаъолияти минбаъда, ӯро ҳамчун тарбиятгари насли наврас, мудири қисми илмӣ аз соли 2007- 2013 ва муовини директор оид ба тарбия ба муҳлати ду сол таъин намуданд. Ҳамин ҳадафҳои сидқӣ ӯро сол ба сол неруман гардонда, аз соли 1993 то 2020 ҳамчун узви фаъоли Ташкилоти ибтидоии Ҳизби Халқии Демократии Тоҷикистон дар «МТМУ № 15» ва аз соли 2020 то имрӯз, роҳбарии ин ҳизби сиёсии бонуфузтаринро ба зимма дорад. Бо роҳнамоии ин омӯзгори дарёдил, Ташкилоти ибтидоии ҳизб дар муассиса, пайваста барои амалӣ намудани ҳадафҳои олии кишвар равона шуда, маъракаи сиёсӣ ҷамъиятиро аз қабилӣ ҷашни Истиқлол, Рӯзи Конституция, Рӯзи Президент, Рӯзи Парчами миллий, Рӯзи байналмилалӣ Наврӯз, Идҳои ғалабаву ваҳдати миллий ва амсоли инҳоро бо як ифтихори хос таҷлил намуда, мафҳум ва моҳияти асосии онҳоро барои аҳли ҷомеа, хусусан, омӯзгорони ин даргоҳи маърифат расонидааст.

Пуррагии сатҳи донишу ҷаҳонбинӣ, фурутанӣ қаноатпешагӣ ва дигар фазилатҳои, ки дар замири ин марди некширишт нишон аст, шояд ангуштшумор бошад. Ҳамин фазилатҳои неки инсонӣ ва маърифатнокиаш буд, ки бо тавсияи собиқ раиси ноҳия Абдурахмонзода Сайбурҳон ва мудири шуъбаи маориф, аз соли 2020 то имрӯз масъулияти роҳбари МТМУ № 15-и деҳаи Лухҷро ба дӯш дорад. Номбурда дар баробари тарбияи беш аз 60 хонанда, ҳамчунин, талош варзид, то дарду мушкilotи омӯзгорони муассисаро низ дарк намояду маслиҳату машварат диҳад. Дар қорҳои ҷамъиятии муассиса фаълоне иштирок намуда, ҷиҳати ба роҳ мондани муносибатҳои мутақобилаи судманд бо шуъбаи маорифи ноҳияи Дарвоз ва дигар муассисаҳои таълимӣ дар ҷамоати Сағирдашт саҳми назаррас гузоштааст. Ногуфта намонанд, ки ӯ хушбахтии худро дар саодати мардум доништа, ҷарғиз барои манфиати шахсияш талош наметаваранд. Аз ин рӯ, ин гуна ашхос тавассути хираду фазилатҳои наҷиб ва амалҳои неки хеш дар зеҳнҳои боқӣ монда, аҷли ҷомеа онҳоро қадриносии менамоянд ва азиз медорад.

Устод ба пешаи худ муҳаббати зиёд дошту бо қамоли майл қор мекард. Аз ин ҷост, ки мақолаҳои дар рӯзнома ва маҷаллаҳои даврӣ, аз ҷумла, «Садои мардум», «Фараж», «Минбари халқ», «Бадахшон», «Самак», «Омӯзгор» ва «Дарвоз» нашр гардида, наводорони худро низ пайдо намудаанд. Хусусияти муҳимтарини мақолаҳои ӯро сатҳи баланди масъалагузорӣ, муносибати ахлоқӣ, ҳолисона баҳо додан ба падидаҳои равандро ва фаъолияти сиёсӣ ташкил менамоянд, ки аҳамияти бунёдӣ пайдо намудаанд.

Бо ӯ ёдовар шуд, ки барои гузоштани саҳми арзанда дар пешрафти маърифати ҳуқуқии шаҳрвандон, пешгирӣ ва барҳамзании ҷиноятҳои хусусияти экстремистӣ террористдошта аз ҷониби Раёсати мубориза бар зидди ҷиноятҳои мутаҷаххили ВКД Ҷумҳурии Тоҷикистон, бахшида ба Рӯзи Конституция, аз ҷониби раиси ноҳияи Дарвоз ва дар самти дастгирии сиёсати давлатии забон бошад, аз ҷониби раиси Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, профессор Муҳаммадҷонзода О, заҳматҳои устод бо сипосномаю

ифтихорномаҳо қадршиносӣ гардидаанд. Хизматҳои арзандаву шоиста ва пурсамараш боиси он шуд, ки аз ҷониби раиси вилоят, соли 2021 дар шаҳри Хоруғ бо нишони аълоҷии маориф сарфароз гардонид шуд. Т. Азизов дар ҷодаи омӯзгори ва корҳои роҳбарӣ фаъолияти пурсамару чашмрас дошта, мақоми шоистаро касб кардааст. Воқеан ӯ шахсиятест, ки дар ҷомеаи имрӯза на танҳо, чун устоди варзида, балки рамзи мардонагӣ фурутанӣ ва хоксорӣ мавриди эътироф ва эҳтиром қарор дорад.

Гуфтан ҷоиш аст, ки аз оғози даврони соҳибистиқлолӣ то имрӯз масъалаи мактабу маориф ва омӯзгору хонанда таҳти таваҷҷуҳи Ҷамҳурии Ҳукумати мамлакат қарор дошта, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, Пешвои миллат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон дар суҳанронии худ ба муносибати Рӯзи дониш, ки бо аҳли зиё ва кормандони соҳаи маориф мулоқот дошт, як нуктаро ба маврид қайд намуд: «Эҳтиром ба омӯзгор- эҳтиром ба ояндаи миллат аст».

Ин омӯзгори асил ҳамеша мефаҳраду меболад, ки ўро дар ҷодаи омӯзгорӣ ва корҳои роҳбарӣ устодони зиндаёд, аз қабилӣ Давлат Сафаров, Диловар Солиҳов, (Ворисов Мирзозали, собиқ мудирӣ шуъбаи маорифи ноҳияи Дарвоз) Нурулло Иброҳимов, Шакар Мирзоев, Идибек Ёров, Тоҷиддин Ризоев ва омӯзгорони варзида, ки имрӯз дар соҳаи ин касби пуршараф фаъолиятдоштан ва ҳоло бархе аз онҳо фаъолият доранд, ба мисли мудирӣ шуъбаи маорифи ноҳия Саидрахмон Мирмаҳмадов, Қурбонов Ҳайдар раиси иттифоқи касабҳои шуъбаи маорифи ноҳия, устоди Донишгоҳи молия ва иқтисоди Тоҷикистон Ҷумъа Махшуров, сармутахассиси шуъбаи маориф Муҳаммадҷон Лоиқов, Мирмаҳмад Сангаков, Қурбон Гулов, Муҳаббатшо Назокатов, Шодӣ Одинаев, Назришо Шогурезов, Сайдамир Раҳимов, Шариф Одинаев ва Сайдамаҳмуд Саидов роҳнамун сохтаанд.

Меҳру садоқат ба касб ва масъулият дар иҷрои рисолаташ буд, ки миёни омӯзгорон ҷойгоҳи махсусро касб кард. Ўро гузашти замон неруи тозае бахшиду руҳи дучанд, то дар роҳи пешгирифтааш боз ҳам бештару беҳтар фаъолият бараду ғунҷаҳои боғи донишро бипарварад. Ҳар вақте комёбии шогирдонашро медид, вучудашро ҳисси ифтихор ва сарфарозӣ мепечид, ки тавонистааст чанд наврасеро дониш додаву дар замираншон ҷароғи муҳаббати илмандӯзиро фурузон кардааст.

Замони фаъолияташ дар муассисаи таълимӣ ба муваффақиятҳои зиёде ноил гардидаву шогирдонаш, ҳамасола, дар озмуну олимпиадаҳо ширкат варзида, сазовори ҷойҳои ифтихорӣ гаштаанд. Аз ҷумла, хонандаи синфи 9-ум Раҳимзода Зоҳир дар озмун аз фанни таърих дар минтақа ва ноҳияи Рашт соҳиби медали тилло, Салимзода Шаҳром дар озмунҳои ноҳиявӣ аз фанни ҳуқуқ сазовори ҷойи якум, инчунин, хонандагон: Азимзода Нуралӣ, Шодизода Фариддун, Мақсадшои Иброҳим ва Ҳасратшои Раҳматшо дар озмунҳои «Фуруғи субҳи доноӣ китоб аст», «Тоҷикон» - дар оини таърих ва «Илм фуруғи маърифат» мақоми ифтихориро касб намуда, бо ифтихорнома ва тухфаҳои раиси ноҳия сазовор гардидаанд.

Дар ин ҷода А.С. Макаренко ба маврид гуфтааст, ки «агар муаллим барои эҳёи тафаккури насли нав хизмат намекард, зиндагӣ як лаҳза ҳам пеш намерафт».

Он кас дар давоми фаъолияти кориаш дар мактаб, шогирдони зиёдтар тарбия намуд. Вақте медид дар ҷодае муваффақ аст, меболид. Шогирдонаш имрӯз дар тамоми ғушаву канори Тоҷикистон дар ҷабҳаҳои гуногунҳои хоҷагии халқ ифои вазифа менамоянд. Т. Азизов бо ифтихор мегӯяд, ки «хушбахтам, ки умри худро сарфи роҳе сохтам, ки ҳамеша роҳнамои шогирдон дар ҷодаи илму дониш буду то имрӯз садҳо шогирдонро тарбия намуда, дар қалбашон муҳаббати дониш андӯхтанро мақом додам».

Ҳангоми ба ёд овардани ҳар хотирае дар замири ин марди бомаърифат эҳсоси гарме фаро мерасад ва яқояки он хотираҳо монанди сатрҳои мебошанд, ки китоби зиндагиашро пурра месозанд. Ў на як солу ду сол, балки умри худро пурра ба роҳе бахшид, ки на молу сарват, балки обрӯ, эҳтиром ва намунаи ибрат буданашро ба даст овард. Ҳар қадам аз шогирдонаш ҳангоми дидор, ташаккур мегӯянд, ки барояшон дониш омӯхтаву роҳи дурусти ҳаётро роҳнамунашон сохтааст. Дар таълиму тарбияи фарзандонаш Солеҳҷон ва Оятулло низ саҳлангорӣ накарда, ин ду ҷавони фидоии Ватан дар мақомотҳои бонуфузтарини Ҷумҳурӣ, яке корманди Кумитаи давлатии амнияти миллии ва дигаре корманди Вазорати корҳои дохилӣ ифои вазифа доранд.

Шоире дар васфи ҳамингуна устодон чунин гуфтааст:

**Устод набошад, ту чӣ донӣ қаламаш чӣ?**

**Устод набошад, ту чӣ донӣ рақамаш чӣ?**

**Устод набошад, ту чӣ донӣ суҳанаш чӣ?**

**Бар қайди ҳаёт омадану зистанаш чӣ?**

## ПАЙРОҲАИ ИБРАТБАХШ

Интишори сомонаи «Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон»  
(<http://www.istilohot.tj>)

---

Устод бо меҳнати ҳалол, кордониву амалҳои шоиста, донишу малакаи қавӣ аз чанд имтиҳони ҷиддии зиндагиву рӯзгор гузашааст. Ӯ худро хушбах меҳисобад, ки ҳамчун тарбиятгари насли наврас дар рушди соҳаи маориф саҳм дошта, беш аз 36 соли фаъолияти омӯзгорӣ ва рисолати роҳбариро бо сари баланд пеш бурда истодааст. Ин марди наҷиб ҳамеша ба пайвандону шогирдонаш таъкид мекунад, ба қадри умр, ки ин неъматӣ пурариштарин аст, бирасанд ва ҳамеша некбину некрафтор ва дурандеш буда, бо касбу кори арзандаву шоиста дар пешрафти Тоҷикистони азиз саҳми худро гузоранд...

**Мирзозода Мирзошариф Одина,**  
**корманди Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон**  
**Мирзораҳимов Беҳрӯз,**  
**устоди фанни таърих, МТМУ №51-и ноҳияи Рӯдакӣ**

**Баҳодиҳии муҳтаво:**  
миёна: 5 (2 овоз)

Баҳои

### Категория:

- [Ахбори рӯз](#) [1]
- [Мақолаҳо](#) [2]

---

**Манбаъ::**<http://www.istilohot.tj/tg/content/payrokhai-ibratbahsh?mini=2025-04&page=22>

### Пайвандҳо

[1] <http://www.istilohot.tj/tg/category/%D0%B0%D1%85%D0%B1%D0%BE%D1%80%D0%B8-%D1%80%D3%AF%D0%B7> [2] <http://www.istilohot.tj/tg/category/%D0%BC%D0%B0%D2%9B%D0%BE%D0%BB%D0%B0%D2%B3%D0%BE>